

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO, AVTOMATIKO IN ELEMENTE, KRANJ

Razgovor z direktorjem Nabavne organizacije Vladom Sodinom

V naslednjem letu še bolj zaostren uvoz z zahoda

V zadnjem času smo priča precejšnjemu razkoraku med uvozom reprodukcijskega materiala in surovin, ki poteka prek »Nabavne organizacije« ter izvozom, ki ga realizira PSO. Razkorak morda ne bi bil tako pomemben, če ne bi bil uvoz pogodbeno vezan na določen kontingent izvoza. To neugodno razmerje je v našem podjetju vedno predmet pozornosti in obsežnih razprav, zlasti ob koncu leta, saj se celotno podjetje že več let trudi, da bi bilanci izvoz — uvoz uravnesilo in vskladilo potrebe z možnostmi.

Direktor »Nabavne organizacije« ZP Vlado Sodin je na nekaj vprašanj, ki zadevajo prvenstveno uvozno problematiko, dal naslednje odgovore:

Vprašanje:

Na kakšne težave oziroma pomanjkljivosti je naletela NO v tem letu pri domači nabavi in posebej pri uvozu?

Odgovor:

Zaradi novih deviznih predpisov, ki so se uveljavili letoš, ugotavljamo, da se je položaj domačih proizvajalcev reprodukcijskega materiala bistveno menjal. Predvsem se je poznalo, da so odpadle omejitve glede uvoza reprodukcijskega materiala panoge železne in neželezne metalurgije ter nekaterih pozicij elektroindustrije. Vsi ti materiali spadajo sedaj v režim prostega uvoza, kar postavlja domače proizvajalce v neposredno konkurenco z inozemskimi. Prav zaradi tega so bili domači proizvajalci v večini primerov prisiljeni spremeniti cene in druge dobavne pogoje ter se prilagoditi tuji konkurenci.

Pri uvozu reprodukcijskega materiala ugotavljamo, da se je stanje normaliziralo v okviru danih možnosti »Nabavne organizacije«. Še vedno občutimo veliko pomanjkanje priliva deviznih sredstev, iz razloga prešibkega izvoza na konvertibilno področje in relativno nizkega faktorja vezave uvoz-izvoz po režimu GDK, ki je bil določen našemu podjetju. Nadalje smo se prek vsega leta branili nelikvidnosti dinarskih sredstev, kar je povzročalo nemalo problemov tako v »Nabavni organizaciji«, še bolj pa v posameznih tovarnah. Svoje planirane zadolžitve je NO skušala v celoti izvršiti, vendar ugotavljamo, da bo planski uvoz reprodukcijskega materiala do zaključka leta izpolnjen le približno z 90%.

Vprašanje:

V finančnem poročilu za obdobje januar-september le-

tošnjega leta je bilo objavljeno, da oskrbuje »Nabavna organizacija« tovarne z materialom le v višini 41%, pri uvozu pa le s 23% od celotnih potreb. Zakaj se tovarne ne poslužujejo »Nabavne organizacije« v celoti?

Odgovor:

Glede oskrbovanja tovarn z reprodukcijskim materialom je treba ugotoviti, da ima »Nabavna organizacija« pri nabavah na domačem tržišču drugačno vlogo kot pri nabavah iz uvoza. Medtem ko nastopamo pri domačih proizvajalcih samo s skupnimi letnimi potrebami tistih materialov, ki jih večina tovarn v večjih količinah potrebuje, potekajo ostale dobave reprodukcijskega materiala v celoti prek direktnih relacij med proizvajalci surovin in našimi tovarnami. NO zastopa pri tem politiko, da z enotnim nastopom pri večjih partnerjih doseže v okviru letnih pogodb nižje cene, ugodnejše dobavne termine ter najboljše pogoje plačila, kompenzacije itd. Uvoz reprodukcijskega materiala pa skoraj v celoti poteka prek Nabavne organizacije, razen v primerih, ko si posamezne tovarne iz razlogov devizne oz. dinarske nelikvidnosti poiščejo neke zunanje trgovinske partnerje. Vendar tu gre predvsem za realizacije posameznih poslov, ne pa celotnega uvoza nekaterih tovarn.

Vprašanje:

Dostikrat se sliši pripomba, da poteka uvoz reprodukcijskega materiala in surovin le iz zahodnih držav, zlasti Zahodne Nemčije. Ali je »Nabavna organizacija« res vplejana samo za poslovanje z zahodnimi državami konvertibilnega področja?

(Dalje na 5. strani)

Posnetek z novoletnega sejma na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Naša stojnica vzbuja precejšnje zanimanje obiskovalcev. Dokaz za to je vsakodnevni povprečni iztržek, ki dosega vrednost 2,5 milijona starih dinarjev. Največ zanimanja je med kupci za brivnike sixtant in special, vrtni stroj »Combi« (najbolj privabljiva demonstracija), dobro gredo v denar tudi radijski in TV sprejemniki, gramofoni in mikserji »Galeb«, katere prodajajo z največjim — 50% popustom. Tudi novi telefonski aparat ATA 31 je deležen precejšnje pozornosti obiskovalcev novoletnega sejma, vendar pa jih prodajo sorazmerno malo, kajti kot kaže je cena zanje previsoka.

Iskra na domačem tržišču

Ker danes vsi vemo, da je dobra prodaja ključ ugodnega poslovanja kot tudi našega družbenega in osebnega standarda, je razumljivo, da se okoli prodaje izmenja največ misli oz. tudi ognjevitih besed. »Prodaja« je dobila v dobi reforme tisti prizvok, ki ga do zdaj nismo poznali, ker smo bili pač navajeni administrativne prodaje. Kdor se bo prej znašel v novih nalogah prodajanja, bo pač žel tudi hitrejši uspeh kdor pa misli ostati v starih tirih, bo brezmočno propadel.

Kaj menijo o tem v našem PSO...? Iz »Informatorja« posnemamo naslednje misli tov. Ljuba Torija, dir. filiale Ljubljana.

MED HOTETI IN MOCI

Konferenca vodilnih uslužbencev s področja domače prodaje je pokazala nedvorno pripravljenost sprejeti in tudi izvrševati naloge pred katere so bile postavljene filiale z najnovejšim organizacijskim načrtom. V nasprotju z zadnjim sestankom na podobnem nivoju, so vodstva filij sprejela nove funkcije in operativno samostojnost z določenimi simpatijami. Naloge niso majhne in ne lahke. Direktorji upajo, da se bodo tekom letošnjega leta polagoma izotali iz vloge izterjalca dolgov iz naslova centralne prodaje in da se bodo lahko bolj posvetili organizaciji prodaje na svojem področju.

Prva prizadevanja na področju tesnejšega kontaktiranja z neposrednim porabnikom (lekcija BRAUN), so odkrila zanimiv fenomen: presežek administrativnega aparata in močno pomanjkanje prodajnih kadrov (upoštevaje tudi ustrezne ljudi iz servisnih vrst), ki bi jih lahko spustili na teren v bitko za potrošnika. Če želimo z obstoječimi kapacitetami uresničiti predvidene načrte in planirani osebni dohodek, ni nobenega dvoma, da bodo potrebni znotraj filij ustrezni personalni premiki. Razumljivo je, da bodo nalete-

la takšna prizadevanja na odpre, zlasti med pristaši uravnilovke in administrativnega »trgovanja«.

V obstoječi situaciji so direktorji filij dostikrat povsem nemočni, da bi razen prevzemanja nalog storili še kaj drugega: manjkajo pooblastila. Vprašanje direktorskih kompetenc je predmet tudi širših razprav družbenopolitičnih organizacij. Nikakega dvoma ni, da bodo sprejeta gospodarsko utemeljena načela, ki bodo postavila odgovornost in pooblastila v pravo razmerje. Vprašanje je le, če mora naša domača prodaja v sedanji situaciji čakati na uradno potrditev načel, ki jih je že sankcionirala praksa in reforma.

PRED KONCEM POSLOVNEGA LETA

Navzlic prerokovanjem, da se domači prodaji ni bati večjih premikov v naslednjem letu, zlasti še, ker je težišče Iskrinih prizadevanj na jugoslovanskem tržišču, pričakuje kolektiv ljubljanske filiale konec poslovnega leta z določenim respektom. Pred njim je vrsta nedokončanih nalog, obetajo pa se še nove.

Upoštevajoč dejstvo, da postajajo filiale ustvarjalec neposrednih stikov z velikimi in malimi odjemalci na

svojem teritorialnem področju, postaja nadaljnje poglobljanje stikov s potrošniki ena od primarnih nalog. S priključitvijo branžnega dela prodaje k proizvodnim grupacijam, bo postalo delo filij še zanimivejše, pa tudi težje in odgovornejše: v prvi vrsti za ljubljansko filialo, ki je imela do sedaj pri roki branžne organizacije, ki so ji pomagale razplesti marsikatero zapleteno situacijo.

Vsekakor se bo treba pripraviti na vzpostavlanje tesnejših direktnih stikov s proizvodnimi enotami. To poglavje še ni bilo načeto v vsej njegovi širini in zato tudi niso prišle do izraza številne možnosti (zlasti v propagandnem pogledu) za medsebojno aktivno sodelovanje.

Novoformirana potniška služba bo imela svoj teritorialni center prav gotovo v filiali, na katere področju bo operirala. Najti bo treba kar najustreznejše načine, kako doseči najučinkovitejše sodelovanje in obojestranske rezultate.

Detajlistični oddelek (IP) filiale si prizadeva vzpostaviti zopetne stike s stalnimi klienti, ki jih je precej toga prodajna tehnika (prometni davek, svoječasno zavračanje nakupov po dobavnih) začasno odvrnila od naše hiše. Če smo prav razumeli izjave vodilnih faktorjev na področju jugoslovanskega gospodarstva glede zopetnega uvajanja potrošniških kreditov, ne kaže zamuditi ugodne priložnosti in se dobro pripraviti na akcije, katerih uspeh je odvisen v prvi vrsti od hitrosti in poenostavitve administrativnih priprav ter

(Dalje na 6. strani)

Prilagoditev novim tržnim razmeram — edini izhod

ALI SO POGLATIVNI VZROKI SEDANJE KRIZE V TOVARNI RADIJSKIH SPREJEMNIKOV V SEŽANI RES SAMO POSLEDICA NEUREJENIH ODNOSOV MED PRODAJNO SERVISNO ORGANIZACIJO IN TOVARNO?

Izmed 14 samostojnih tovarn ZP ISKRA je tovarna radijskih sprejemnikov v Sežani ena izmed tistih, ki so jo najbolj prizadele spremenjene razmere na tržiščih. Tovarna z izrazito montažno dejavnostjo je vzlic kvalitetni proizvodnji zabredla v resno krizo s poslovno izgubo pri polletnem obračunu in še večjim predvidenim primanjkljajem na koncu letošnjega leta. S problematiko poslovanja tovarne in ukrepi za sanacijo so se ukvarjali na podlagi strokovnih analiz komisij že upravni in samoupravni organi podjetja in tudi predstavniki občinske skupščine Sežana. Iskanje najprimernejše variante za sanacijo pa je dobilo svoj odmev tudi v »Delu«, kjer sta bila objavljena dva članka. Žal sta oba članka obravnavala samo nekatere vzroke sedanje krize in še te iz pretežno enega zornega kota. Oba namreč ugotavljata, da je tovarna žrtev pretiranega komercialnega izkoriščanja Prodajno servisne organizacije podjetja. Ker je poslovna problematika tovarne mnogo širša, bistveni vzroki sedanje izgube pa povsem drugi, priobčujemo naslednje pojasnilo z namenom, da bo javnost obveščena natančneje in nepristransko.

Vse organizacije ZP ISKRA urejajo svoje medsebojne poslovne odnose vedno z letnimi pogodbami. Tako ima tudi tovarna radijskih sprejemnikov v Sežani možnost, da samostojno prodaja svoje izdelke doma in v tujini, ali pa poveri prodajo prodajno servisni organizaciji podjetja, s katero sklene vsako leto posebej ustrezno pogodbo z natančno določenimi pogoji poslovanja. Trditve, da PSO podjetja diktira tovarnam prodajne pogoje, ki so dostikrat slabši, kot bi jih dobili pri poslovnih partnerjih izven ZP, je zato neložična, saj je tovarna ob začetku leta pristala na pogoje poslovanja oz. podpisala pogodbo, lahko pa jo ob koncu vsakega leta prekine in si izbere drugega prodajalca ali pa sama prodaja radijske sprejemnike. Tako sta storili dve tovarni ZP ISKRA, ki se poslužujeta storitev prodajno servisne organizacije samo pri izvozu, svoje izdelke pa prodajata na domačem tržišču sami.

Glede manj ugodnih letošnjih prodajnih pogojev PSO tovarni je treba razumeti, da so le-ti odsev spremenjenih razmer na trgu. Zaradi zmanjšane zanimanja kupec do novih radijskih sprejemnikov, velikih zalog v veleprodaji in maloprodajni mreži, nelikvidnosti trgovskih podjetij in zaostrene konkurence, ki jo je povečal še uvoz transistornikov po dumping cenah, je upadel nakup izdelkov sežanske tovarne. PSO delno uspeva s prodajo sprejemnikov le s povečanimi naporji in predvsem večjimi rabati — skratka ugodnejšimi plačilnimi pogoji trgovskim podjetjem. Spremenjene pogoje prodaje je torej diktiralo tržišče in ne PSO.

Tovarna je bila že pred tem prizadeta z ukrepi gospodarske reforme. Nasičenost trga, spremenjene potrebe in inte-

res prebivalcev in s tem okrnjene možnosti prodaje so ji preprečile proizvodnjo večjih ekonomskih serij, hkrati pa je bila prisiljena izvažati sprejemnike po izredno nizkih cenah v države konvertibilnega valutnega področja samo zaradi uvoza nekaterih delov, ki jih jugoslovanska elektronska industrija ne izdeluje. Vendar je treba povedati, da se podobne težave niso pojavile samo v sežanski tovarni, marveč tudi pri drugih tovarnah ZP.

PSO ni končala lanskega poslovnega leta s 560 milijoni S din ostanka dohodka, temveč s 402,6 milijona S din, pri čemer je delavski svet te organizacije razporedil ves ostanek dohodka v poslovni sklad. Ta dohodek pa ni nastal iz prodajne dejavnosti, marveč pretežno iz proizvodnih dejavnosti prodajno servisne organizacije, to je biroja za avtomatizacijo železnic, montaže in servisa, v katerih je zaposlena večina kolektiva te skupne službe ZP.

Dohodkovni rabat PSO se je letos res povečal za 0,5 odstotka in znaša sedaj 4 odstotke. Glede na prodajo celotne proizvodnje sežanske tovarne v višini 4 milijarde S din bo znašal dohodek PSO približno 160 milijonov S din. Iz dohodkovnega rabata pa pokriva PSO poleg stroškov prodaje, še stroške prevozov, kreditiranja zalog in denarnega prometa, itd.

Da je PSO nasprotovala vgrajevanju nekoliko cenejših čeških gramofonov v radijske sprejemnike oz. glasbene skrinje, je res. Kot organizacija ZP ISKRA je storila povsem upravičeno v zaščito tovarne v Pržanu, ki je proizvajalec električnih gramofonov. To je bila dolžna storiti tudi zato, ker kvaliteta čeških gramofonov ni ustrezala in bi lahko s tem nasploh zavrla prodajo radijskih sprejemnikov.

Očitek v članku o velikih izdatkih za reklamno propagandno dejavnost tudi ni utemeljen. Tovarna v Sežani je odobrila letos v ta namen 25 milijonov S din, kar ne zadošča niti za stroške institucionalne propagande, saj predstavljajo le dobrih 0,53 vrednosti proizvodnje tovarne, medtem ko ni tovarne na svetu s podobno dejavnostjo, kjer bi bil ta delež manjši od 5%.

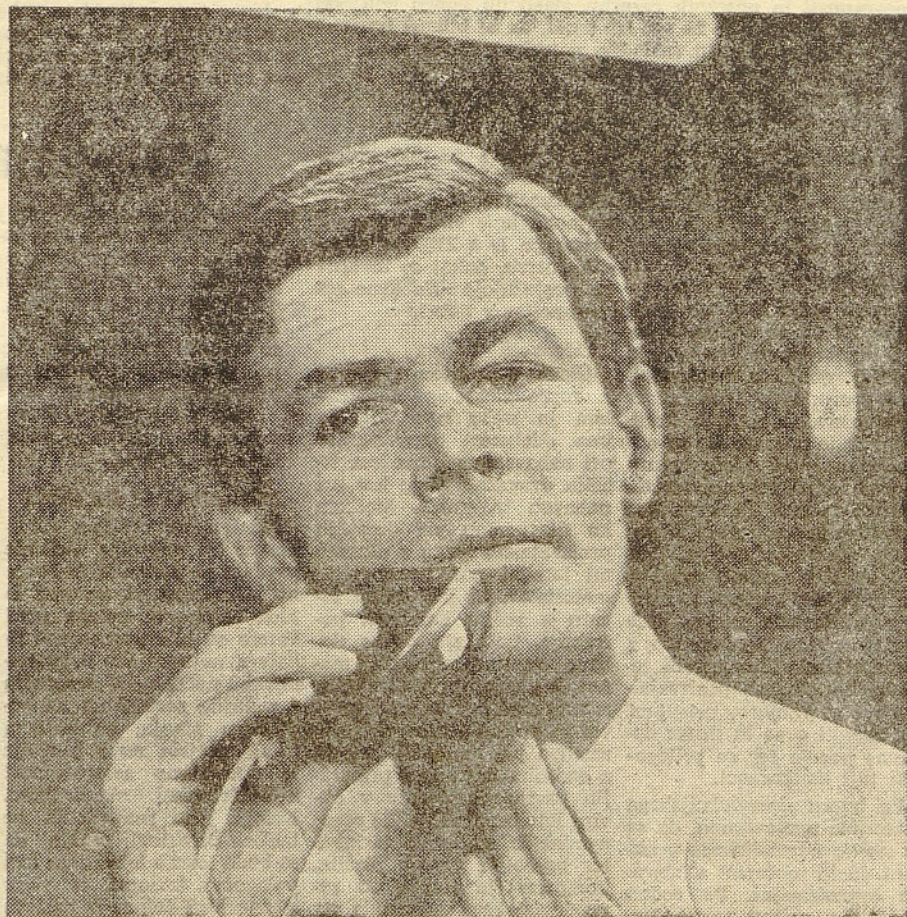
Vodstvo ZP ISKRA ob očitnem sporu obeh organizacij ne zagovarja prodajno servisno organizacijo, ker sodi,

da so bile napake v poslovanju, storjene pri obeh. Tudi PSO ugotavlja, da pri prodaji radijskih sprejemnikov in predragih sestavnih delih ni storila na trgu vsega, kar bi morala. Z raznimi propagandno reklamnimi akcijami bi lahko povečala prodajo. Vendar meni vodstvo podjetja, da je sedanja kriza v tovarni bolj posledica spremenjenih tržnih razmer, oziroma prizadevanj reforme, saj občuti podobne težave tudi konkurenčna tovarna radijskih sprejemnikov podjetja EI-Niš.

V prvem članku z naslovom »Umik s trga«, ki ga je napisal novinar »Dela« Franc Jeras³ so navedeni razlogi za predrago proizvodnjo radijskih sprejemnikov, to naj bi

bile predvsem previsoke cene nekaterih sestavnih delov. To je le delno res. Sestavnih delov proizvodnje ISKRA je v sprejemnikih v povprečju 60%, 40% pa je druge proizvodnje. V članku so citirani nekoliko predragi upori — letih pa je v povprečju 7%, kar je neznatni delež, ki bistveno ne vpliva na končno prodajno vrednost sprejemnikov. Glede zunanjih dobaviteljev je ugotovitev o predragih sestavnih delih resnična.

ISKRA v Sežani je tovarna z malone čisto montažno dejavnostjo. Posluje s številnimi kooperanti znotraj in zunaj ISKRE, ki ji dobavljajo potrebne sestavne dele za montažo. Ker poberejo že (Dalje na 6. strani)

Posebno darilo

Če želite ob novem letu resnično razveseliti svojega moža ali fanta, mu poklonite za darilo električni brivnik Braun-Iskra sixtant. Morda boste vprašali: Zakaj? Zato, ker je bil prav ta brivnik do sedaj najbolj ocenjen na 20 mednarodnih testih. Sixtant po britju ne pušča kože rdečice, kar je skoraj pravilo po britju z drugimi električnimi brivniki. Rdečico oziroma vnetje preprečuje tanka plast čiste platine, s katero je

prekrita celotna površina strižne mrežice in posebna konstrukcija brivnega sistema sixtant. Ker je električni brivnik Braun-Iskra sixtant izdelek kopolitane, ki ga proizvaja firma Braun AG iz Frankfurta in tovarno ZP-ISKRA »Avtomatika« s Pržana, velja za člane kolektiva ZP-ISKRA pri nakupu poseben popust, katerega so deležni tudi pri nakupu drugih ISKRINIH izdelkov. Med člani kolektivov ZP-ISKRA, ki bodo kupili

električni brivnik Braun-Iskra Sixtant ali pa Special v času od 11. do vključno 30. decembra t. l., bomo izžrebali dobitnika premijske nagrade (kino-projektor 8 mm KAI-12) in dobitnike 20 tolažilnih nagrad. Zrebanje bo izvršeno na podlagi poslanih kuponov-dopolnic, ki so del garantnega lista. Kupone pošiljajte na naslov: ISKRA, Propagandna služba, Ljubljana, Titova 50. Člane delovnega kolektiva ZP opozarjamo, da lahko brivnike kupijo tudi na navedenem sejmu na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Predlog za korekcijo osebnih dohodkov

Proizvodni načrt tovarne ISKRA — »Elektromehanika« Kranj določa za leto 1968 povečanje proizvodnje za 8 % pri 4.400 (povprečno) zaposlenih delavcih. To povečanje proizvodnje nam omogoča, da ob boljšem koriščenju delovnega časa in povečani produktivnosti, povečamo osebne dohodke za cca 8 %. S porastom osebnih dohodkov za omenjeni odstotek bi se dvignili povprečni mesečni OD od 820,— N din neto, kolikor predvidevamo, da ga bomo dosegli v letošnjem letu, na 886,— N din neto v l. 1968.

Predvideno povečanje osebnih dohodkov nam omogoča korigirati dosežanje politiko osebnih dohodkov predvsem tam, kjer nam praksa kaže, da bi bilo potrebno opraviti določene spremembe.

Ce upoštevamo dejstvo, da smo z novo sistematizacijo delovnih mest, ki velja od 1. julija 1967 dalje, uredili odnose med režijskimi delovnimi mesti, poenotili nazive delovnih mest in vskladili razpore po posameznih kvalifikacijah, potem je nujno, da sedaj v okviru možnosti uredimo še nekatere probleme.

Dosedanje analize nam povedo, da bi bilo prvenstveno urediti problem najnižjih zaslužkov, povečati razpore in znižati nadurno delo, ki je v letošnjem letu doseglo močan porast.

Kljub porastu doseganja norm iz 122 % v l. 1966 na 128 % v letošnjem letu, je v kolektivu do vključno septembra, še vedno pri normalni storilnosti cca 600 zaposlenih, katerih zaslužek se giblje od 500 — 600,— N din mesečno. Še bolj pereč pa je problem v razponu od 400 — 500,— N din, kjer imamo po višini zaslužka 182 delavcev. Iz navedenega vidimo, da sam porast preseganja norm, zaradi nizke osnove, ne daje možnosti uveljavite načela, da ne bi imeli, pri normalnih pogojih dela, zaslužkov pod 500,— N din.

Razponi osebnih dohodkov režijskih delavcev so bili vsklajeni z zaslužki delavcev po normi, upoštevajoč 20 odst. preseganje norm v preteklem letu. S porastom preseganja norm pa je sedaj na drugi strani problem neposrednih nadrejenih v proizvodnji, ki skrajno urejevalce katerih problematiko je obravnaval na svojem zasledanju v septembru DS tovarne. Problem je v tem, da zaslužki delavcev po normi že presegajo osebne dohodke urejevalcev, kar ima za posledico, da za ta delovna mesta ni možno dobiti iz vrst najboljših delavcev po normi, potrebnega kadra. Poleg tega pa nizke osnove kvalificiranega in strokovnega kadra ne dajejo možnosti pridobiti ta kader, saj kljub večkratnim razpisom nismo uspeli pridobiti potrebnih strokovnjakov. V vrsti problemov, ki se v sedanjem obdobju reforme pred nas postavljajo je nujno, da za uspešno poslovanje tovarne pridobimo dobre strokovne sodelavce.

Naslednji problem, o katerem je že tudi razpravljal

DS tovarne, pa so nadure. Analiza za 10 mesecev letošnjega leta nam pove, da smo že v oktobru dosegli 98 % planirane kvote nadur. Do konca leta bo ta plan za cca 20 % prekoračen. Pri dejstvu, da smo v 10 mesecih opravili 140 tisoč nadur in imeli cca 106 tisoč čakalnih ur, je jasno, da je tak porast posledica motenj v proizvodnji tako subjektivnega kot objektivnega značaja. Če pri analizi nadurnega dela vzamemo mesec oktober, ki nima niti plačanih praznikov niti letnih dopustov, potem ugotovimo, da so v tem mesecu opravili 2/3 nadur režijski delavci po normi. Povprečno pa je opravil delavec na režijo 24 nadur in delavec po normi 19 nadur. Iz prikazane je razvidno, da je ponovno uveljavljena težnja po nadurah predvsem pri delavcih po času, ki v glavnem povečujejo letošnjo kvoto. Če na eni strani uvajamo skrajšan delovni čas in nas reformna sila, da v krajšem delovnem času proizvedemo isto ali več, potem ni opravičljivo, da bi na drugi strani opravili z nadurami to, kar ne moremo v rednem delovnem času.

Vsa navedena dejstva nas torej nujno silijo v spremembo sedanje politike osebnih dohodkov. Ta sprememba nam mora omogočiti:

— da pri normalnih pogojih dela odpravimo zaslužke pod 500,— N din mesečno

— da s korekturo razponov dosežemo interes povečati intenzivnost dela in pridobiti nove strokovne kadre in

— da z ukrepi glede nadurnega dela, v skladu s prehodom na skrajšani delovni čas, dosežemo, da bo nadurno delo v tovarni doseglo svoj razumljivi obseg.

Na osnovi podane problematike in v skladu s predvidenimi sredstvi za osebne dohodke predlagamo naslednje:

1. Korekcijo obračunskih postavk

Namen korekcije je na eni strani omogočiti delavcem, da pod normalnimi pogoji ne zaslužijo manj kot 500,— N din neto mesečno in drugo povečati razpore zaslužkov, ki dajejo možnost boljše stimulacije kvalificiranemu in strokovnemu kadru.

Višina posameznih postavk tako za grupe dela, kakor za posamezne razrede, je razvidna iz priložene tabele.

Obračunske postavke so v povprečju povečane za 12 %, dočim se mesečni osebni dohodek poveča v povprečju za

8 %. To pa iz razloga, ker so današnje obračunske postavke računane na 200 EU mesečno, nove pa so zaradi nadaljnjega skrajševanja delovnega časa računane na 192 EU.

2. Korekcija osnov za dodatke na pogoje dela

Ker so pogoji dela sestavni del vrednosti delovnega mesta, čeprav jih obračunavamo po posebnem pravilniku, moramo s spremembo obračunskih postavk za delovno mesto povečati tudi dodatke za pogoje dela.

Višina dodatkov po posameznih kategorijah je razvidna iz priložene tabele.

Dodatki za pogoje dela so povečani v povprečju za 12 odst., s tem, da znaša najnižji dodatek 0,15 N din na EU

(Dalje na 4. strani)

»ISKRA«
Elektromehanika Kranj

OBJAVLJA

naslednji prosti delovni mesti:

1. Višji konstrukter I.

v obratu orodjarne

Delo na tem delovnem mestu obsega predvsem vodenje skupine konstrukterjev orodij za obdelavo plastičnih mas in bakelita.

2. Tehnolog

v laboratoriju za umetne mase v tehnični službi

Pogoji:

pod tč. 1 — inženir strojništva I. ali II. st. z 1-letno prakso v konstrukciji orodja, ali strojni tehnik s 4-letno prakso na tem področju.

pod tč. 2 — kemijski tehnik z odsluženim vojaškim rokom.

Pismene prijave pošljite na kadroviski oddelek ELEKTROMECHANIKE Kranj, do 7. januarja 1968.

Nabava ZP v novembru

Iz poročila Nabavne organizacije za minul mesec povzeman, da leta še ni sklenila z železarnami nobenih pogodb za nabavo materiala v naslednjem letu in posebej v prvem trimesečju. Vzrok za to zamudo, so zakasnele specifikacije tovarn, od katerih NO še do danes ni prejela vseh in pa obljube železarn, zlasti jeseniške, da bodo zaradi rabatov obravnavale vsa večja naročila za posamezne pozicije posebej. Čeprav razgovori z železarnami še trajajo, bo NO sklenila še v tem tednu okvirne pogodbe za naslednje leto.

Pri neželezni metalurgiji so kvartalne dobave že izpopolnjene. Pošiljke, ki prihajajo te dni na skladišče so neplanirane ali pa iz kontingenta za januar.

Zalog pri grosističnih podjetjih ni, pač pa posreduje NO pri prodaji viškov razreda 3

— da žal prodaja ne poteka tako kot je bilo predvideno. Tudi pri tej panogi ni prejela NO od tovarn vseh specifikacij za okvirne letne pogodbe tako, da je morala potrebe sama oceniti. Specifikacije za prvo trimesečje so poslane samo štiri? tovarne. Za te bodo januarski zahtevek izpeljali, vse druge tovarne pa bodo dobile prve dobave šele v februarju. Poleg navedene zakasnitve bodo nastopile še druge negativne posledice, na katere je NO že tolikokrat opozarjala.

Panoga elektroindustrije zahteva še vedno prevelike zaloge lakiranih bakrenih žic, vendar so se zaloge pri servisnih podjetjih zadnje dni nekoliko zmanjšale. Specifikacije za prvo trimesečje so bile seveda precej manjše, kot so potrebe tovarn, ker je NO upoštevala še preostale zaloge pri teh podjetjih.

Za ostali elektromaterial NO specifikacije še priprav-

lja. Tovarne so jih poslale z zakasnitvijo, nekatere jih pa sploh še niso poslale. NO upa, da to ne bo vplivalo na pravočasne dobave v naslednjem letu, ker je tega materiala več ali manj dovolj na zalogi.

Pri ostalih panogah je morda pomemben sestavek NO v Medvodah pri tovarni COLOR. Naši predstavniki so dosegli pri zaključkih zelo ugodne pogoje pri cenah in plačilnih rokih za vse tiste tovarne, ki bodo naročale materiale zajete v okvirni pogodbi.

Tudi ta panoga zaključuje poročilo z ugotovitvijo, da je samo pet tovarn podjetja poslalo NO okvirne potrebe za naslednje leto. Tovarne se oparavičujejo in navajajo kot vzrok zamude, da še nimajo postavljenih planov za naslednje leto.

Glede uvoza reprodukcijskega materiala in surovin je NO realizirala novembrski plan z 88,39 odstotki, medtem ko je znašala obračunana vrednost uvoznih materialov nekaj nad pol milijona dolarjev.

Kumulativni plan uvoza za 11 mesecev je bil izvršen s 120,95 odstotki pri čemer je upoštevan uvoz koaksialnega kabla za PTT, sestavni deli BRAUN in uvoz za porabnike zunaj ZP ISKRA. Plan uvoza čistega reprodukcijskega materiala je NO izpolnila z 79,85 odstotki.

Pregled gibanja zalog materiala razreda 3 izkazuje v novembru padec za skoraj štiri milijone N dinarjev, vendar je skupna vrednost še vedno precej višja od vrednosti določene v sanacijskem programu. M. K.

Silvestrovanja si ne morete predstavljati brez mešalca »Galeb«, ki vam v nekaj minutah pripravi različne mešanice osvežujočih pijač. Novoletne cene v naši trgovini v Ljubljani in na sejmu na Gospodarskem razstavišču so zelo ugodne

Elektromehanika: Predlog za korekcijo OD

(Nadaljevanje s 3. strani) in najvišji 0,76 N din. Dodatek v 12. kategoriji v znesku 0,80 N din na EU je bil vpeljan v stari galvaniki in polirnici ob priložni korekciji norm v l. 1965 in ga še danes obračunavamo v novi galvaniki. Višina tega dodatka je tudi po novem predlogu ostala neizpremenjena, dokler ne bo podana možnost, da ga vskladamo z ostalimi.

3. Dodatek za službena leta

Tudi ti dodatki so povečani za enak % kot obračunske postavke. Povečanje je v skladu s politiko vsklajevanja najnižjih zaslužkov, saj jih v pretežni meri prejema delavci 2. in 3. grupe dela.

Po tem predlogu pa ni menjana dosejanja osnova za pridobitev pravice do dodatka, ki znaša pri ženskah 18 službenih let in pri moških 20 službenih let.

Namen dodatka je, da bi zagotovili starejšim delavcem po normi nadomestilo za zaslužek, ki ga izgubljajo zaradi zmanjšane delazmožnosti in fizične sposobnosti. Pri današnji spodnji meji delovne dobe, pridobe ženske pravice do tega dodatka že pri 35 letih starosti in moški pri 40 letih starosti.

Iz navedenega je razvidno, da postavljene spodnje meje niso v skladu z namenom dodatka, saj so ljudje normalno pri taki starosti na višku svoje delazmožnosti in fizične sposobnosti. Menimo, da naj odgovorne strokovne službe, še pred dokončno odločitvijo na delavskem svetu, pripravijo potrebne analize in predlog za korekcijo dosedanjih osnov. V kolikor bi spodnjo mejo zvišali do razumljive višine, bi lahko povečali doseganje osnove in dodatek bi predstavljali starejšim delavcem res nadomestilo za zaslužek, ki ga izgubljajo zaradi

zmanjšanja fizičnih sposobnosti.

4. Korekcija OD pripravnikov

Osební dohodki pripravnikov so določeni v odnosu do rednih delovnih mest, kjer se zahteva srednja, višja ali visoka izobrazba. Ker se povečujeju obračunske osnove je nujno, da korigiramo tudi osnove za pripravnike, da ne bi rušili razmerja do navedenih rednih delovnih mest.

Predlagamo sledečo korekcijo:

	Mesečno N din	
	sedanja	nova
a) za pripravnike s srednjo strokovno izobrazbo	600 — 650	650 — 700
b) za pripravnike z višjo strokovno izobrazbo (I. stopnja fakultete)	750 — 800	800 — 900
c) za pripravnike z visoko šolo (II. stop. fak.)	800 — 900	900 — 1000

4. Spremembe določil o višini dodatka za delo v podaljšanem delovnem času (nadure)

Na osnovi podane analize o nadurnem delu in v skladu s sklepom DS tovarne od 10. novembra 1967, predlagamo spremembo dosejanje politike do nadurnega dela.

Čeprav so s Pravilnikom o delovnih razmerjih v 59. členu točno določeni pogoji za delo v podaljšanem delovnem času, pa se teh določil dosti ne pridržujemo. Postavljeni limiti, da delavec ne sme delati več kot 4 nadure dnevno in ne več kot 24 mesečno, se normalno ne upoštevajo.

Da bi se nadurno delo gibalo, v skladu z že postavljenimi normativi, v svojem razumljivem obsegu predlagamo sledečo spremembo dosedanjih določil:

a) za delavce na produktivnih delovnih mestih, vzdrževalce naprav in kontrolorje v prevzemni in končni kontroli

— se delo do opravljenih 30 nadur mesečno plača po obračunski postavki, povečani za 50 %

— za vse nadure preko 30 mesečno, pa samo po obračunski postavki (brez povečanja)

b) za ostale delavce — se delo do opravljenih 15 nadur mesečno plača po obračunski postavki, povečani za 50 %

— za vse nadure preko 15 mesečno, pa samo po obračunski postavki (brez povečanja).

c) V izjemnih primerih ima direktor oziroma pomočnik direktorja pravico, da odobri plačevanje 50 % dodatka za nadurno delo tudi preko postavljenih limitov pod a) in b).

Plačevanje 50 % dodatka za nadurno delo preko postavljenih limitov, mora biti odobreno pred pričetkom dela.

Vse ostale oblike osebnega dohodka ostanejo zaenkrat neizpremenjene. Kakor letos bodo tudi v prihodnjem letu delovne enote formirale svojo 4 % rezervo, ki bo služila istemu namenu kot letos. Z gospodarskim planom za leto 1968 bodo predvidena potrebna sredstva za podane korekcije osebnih dohodkov, nadaljni porast doseganja norm in 4 % rezervo OD delovnih enot. Ta sredstva pa bomo seveda morali ustvariti s povečano proizvodnjo, manjšim številom zaposlenih in povečano produktivnostjo. Pri dobrem gospodarjenju pa bo lahko stvarno povečanje osebnih dohodkov višje, kakor jih predvideva gospodarski plan za leto 1968.

OPOMBA:

Upravni odbor tovarne bo po izdelavi potrebnih analiz s strani strokovnih služb, posredoval delovnim enotam v razpravo še predlog:

a) o osnovah za pridobitev dodatka na službena leta in b) za spremembo višine kilometrine pri uporabi lastnega motornega vozila na službenem potovanju.

TABELA DODATKOV

Kategorija	Oznaka	Vrednost	
		Dosedanja	Nova
1	84	11.—	15.—
2	85	13.—	18.—
3	86	16.—	21.—
4	87	20.—	25.—
5	88	23.—	29.—
6	89	27.—	34.—
7	90	33.—	40.—
8	91	39.—	47.—
9	92	48.—	55.—
10	93	56.—	65.—
11	94	66.—	76.—
12	95	80.—	80.— za stroš. mesto 550, 551, 552, 553 gal. polir.

SLUŽBENA LETA (delavci po normi)

80	9.—	10.—
81	12.—	14.—
82	29.—	33.—

Za in proti deljenemu delovnemu času

Sklep ZIS, da preide s 1. januarjem naslednjega leta na deljen delovni čas, daje povod za nič kaj prijetne slutnje. Medtem ko se eni vprašujejo, kaj je v tem primeru s samoupravnimi pravicami, opozarjajo drugi na to, da je že skrajni čas, da preidemo na evropski delovni dan.

(Ne)pričakovana odločitev

najvišjega foruma naše družbene oblasti je povzročila obilo komentarjev. V prvi vrsti znotraj te ustanove, istočasno pa tudi pri drugih gospodarskih in negospodarskih organizacijah, ki se sprašujejo, če in kdaj v treba slediti primeru ZIS. Sindikati so zavzeli previdno, vendar ne povsem odklonilno stališče. Težko se je upirati sodobnim tokovom na področju družbenega življenja, še teže pa se je odločiti za povsem nepričakovane in nepripravljene spremembe, ki imajo nedvomno daljnosežne posledice.

Vprašujemo se torej, ali je mogoče ustaviti, ali pa vsaj zadržati za določen čas proces, ki so ga razvitejše države že prebolele. Po vsej verjetnosti — ne. Navzlic vsem argumentom, ki v obstoječi družbeni situaciji niso v prid prehodu na deljen delovni dan, bo treba pojesti grenko pilulo in začeti živeti v ritmu, ki ga živi skoraj ves civilizirani svet. Odlašanje ne prinaša nič do-

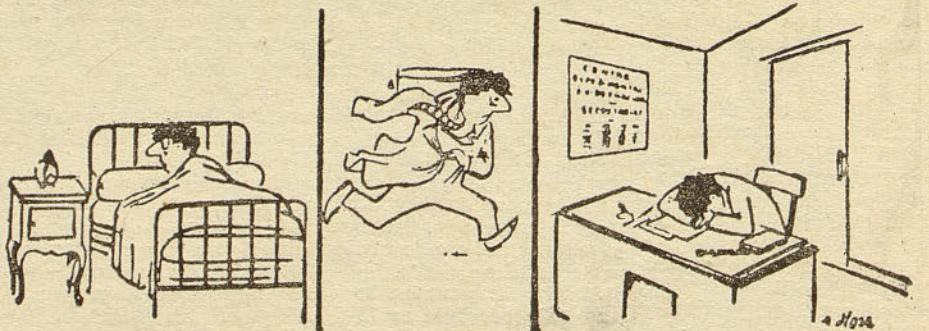
brega in zamudniki so ponavadi vedno na slabšem od tistih, ki so si pravočasno rezervirali mesto v vagonu napredka.

Delovni dan na jugoslovanski način

Maloštevilni zagovorniki deljenega delovnega časa imajo na voljo prepričljive argumente. Le-ti vztrajno trdijo, da živimo Jugoslavlani zelo nezdrav način življenja, ki smo ga podedovali od naših kmečkih prednikov. Za kmečkega človeka se delo prične ob zori in konča s prvim mrakom — vsaj tako teoretično in v skladu z letno sezono. Odtod tudi pregovor, da je »rana ura — zlata ura«. Velike povojne spremembe pa so povzročile, da se je dobra polovica Jugoslovanov napolnila v mesta in se v njih zaposlila po uradih in v industriji. Povečanje življenjskega standarda je povzročilo marsikatero novo potrebo in željo po kulturnem izživljanju. Aktivno življenje se je pomaknilo v pozne nočne ure in »zlata (Dalje na 6. strani)

TABELA OBRAČUNSKIH POSTAVK

Norma grupa dela	Režija Razred	Vrednost razredov		Režija Razred	Vrednost razredov	
		dosed.	nova		dosed.	nova
1.	3.	196	220	22.	440	501
2.	4.	204	229	23.	459	525
3.	5.	213	239	24.	479	550
4.	6.	222	249	25.	500	576
5.	7.	232	259	26.	522	604
—	8.	242	270	27.	545	633
6.	9.	253	281	28.	569	667
7.	10.	264	293	29.	594	703
8.	11.	275	305	30.	620	741
9.	12.	287	318	31.	647	781
—	13.	300	331	32.	675	823
10.	14.	313	345	33.	704	867
11.	15.	327	361	34.	735	914
12.	16.	341	378	35.	767	965
—	17.	356	396	36.	800	1019
13.	18.	371	415	37.	835	1076
14.	19.	387	435	38.	872	1136
15.	20.	404	456	39.	910	1200
—	21.	422	478	40.	1150	1400

Izposojena karikatura na temo: delovni čas po sedanjem jugoslovanskem načinu

V naslednjem letu še bolj zaostren uvoz z zahoda

(Nadaljevanje s 1. strani)

Odgovor:

Res je, da so naše proizvodne organizacije glede uvoza surovin, sestavnih delov ter ostalih kompletov v glavnem vezane na uvoz iz držav konvertibilnega deviznega področja. Tu predvsem prednjači nabava oz. uvoz iz Zahodne Nemčije. Ves trud Nabavne organizacije, da se te nabave preusmerijo na področje drugih zahodnoevropskih in nekaterih vzhodnoevropskih držav je imel negativen uspeh. Razlogov za to je več, vendar bi želeli nekatere posebej omeniti:

— tovarne želijo in zahtevajo brezpogojno prvovrstno kvaliteto.

— v večini primerov gre pri uvozu za določene tehnološke postopke, ki so vezani na natančno določene materiale. Vsaka menjava materialov povleče za seboj menjavo tehnologije itd.

— kreditiranje uvoza je zelo ugodno iz zahodnoevropskih držav, posebno partnerji iz Zahodne Nemčije nam omogočajo poravnavo v okviru predpisanih 60 dni.

— točnost dobavnih rokov ter konkurenčnost cen sta bila nadaljna razloga, da je imelo to področje pri nabavah tolikšne prednosti.

Vprašanje:

Na kakšne težave pri poslovanju z državami SEV ste naleteli v tem letu in kje pravzaprav tiči vzrok da je preusmeritev nabave iz Zahoda na Vzhod tako počasna?

Odgovor:

Pri novih poslih s področja vzhodnoevropskih držav že

omenjeni pogoji niso zagotovljeni v takšni meri kot smo tega vajeni pri zahodnih dobaviteljih. Obdelava tega področja zahteva pri nabavi mnogo več časa in neprimerno več naporov za doseg minimalnih rezultatov. Na Vzhodu je še vedno v veljavi izredno dolgoročno planiranje nabav, relativno togi so devizni predpisi glede plačevanja z akreditivi, splošna negotovost je pri terminkih in kvalitetnih dobavah in ne navsezadnje izredno neučinkovito je korespondiranje. Vse to ima določen vpliv zlic državnemu administrativnemu forsiranju nabav na tem deviznem področju.

Kljub temu lahko ugotovimo da smo v preteklem letu naredili korak naprej, ker skupno s tovarnami le preusmerjamo nabave na vzhodnoevropsko področje. Primeri, kot so nabave dekapirane pločevine, raznih elementov, magnetov itd. nam kažejo, da se iz leta v leto odpirajo boljše perspektive in večje možnosti nabav.

Vprašanje:

Kakšne razlike v poslovanju »Nabavne organizacije« predvidevate v naslednjem letu pri uvozu reprodukcijskega materiala glede na bančne predpise?

Odgovor:

V naslednjem letu se v okviru obstoječih deviznih predpisov vse bolj uveljavlja tendenca po zaostritvi uvoza iz zahodnoevropskih držav. Ugotavljamo pa, da to omejevanje ni administrativno,

temveč je vezano na dinarsko likvidnost posameznih uvoznikov. Tako je Narodna banka pred kratkim spremenila pogoje uvoza na odprt račun in plačilo v roku 60 dni po izvršenem uvozu. S tem so bili vsi uvozniki prisiljeni položiti oz. blokirati ob vložitvi prijave o zaključenem poslu dinarska in devizna sredstva za protivrednost posla. Vsekakor bo ta predpis zelo vplival na poslovanje našega podjetja glede na izredno problematično dinarsko likvidnost skoraj vseh naših tovarn in zahteval dodatni angažman približno ene milijarde S dinarjev. Prav tako se predvidevajo določene spremembe na področju menjave režimov uvoza in sicer v smislu povečanega svobodnega dela uvoza. Na splošno računamo, da bodo rezervni deli in režijski materiali iz sedanjega režima GDK v celoti prekvalificirani v uvoz režima LB (prost uvoz).

Vprašanje:

Po vsem tem bo torej določen del uvoza spet sproščen. Ali bo možno v naslednjem letu nekatere materiale iz uvoza nadomestiti z domačimi in kakšen vsaj približno naj bi bil ta prihranek?

Odgovor:

Orientacija dobav z domačega tržišča je vsekakor utemeljena, vendar igra pri tem odločilno vlogo ekonomika z ozirom na višino cen, kvaliteto dobav, plačilnih terminov itd. V skladu z rastjo domačih proizvajalcev reprodukcijskega materiala, ki ga naše podjetje potrebuje in v zvezi s konkurenčno sposobnostjo tovarn z inozemskimi dobavitelji je možno računati na določeno preusmeritev na področje domačega trga. Pri tem pa je seveda vsaj za zdaj preuranjeno predvidevati oziroma ceniti kakšen prihranek bo naše podjetje doseglo v naslednjem letu.

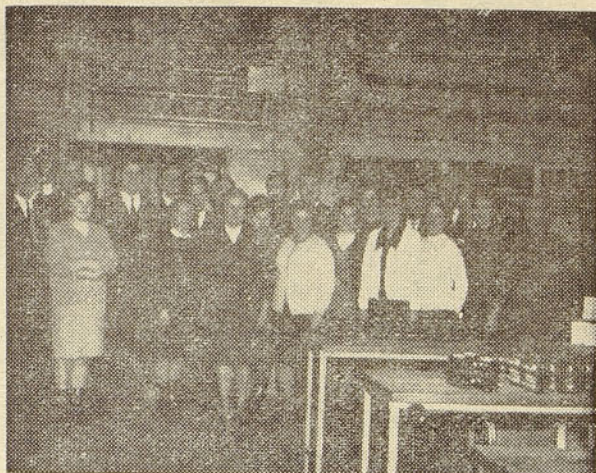
Vprašanje:

Na zadnji seji UO združenega podjetja je bila posebna točka dnevnega reda informacija o predvidenem tesnejšem sodelovanju »Nabavne organizacije« in PSO. Kaj nam glede tega lahko poveš?

Odgovor:

Sodelovanje na komercialnem področju med PSO in NO se je v letošnjem letu poglobilo in računamo doseči v naslednjem letu na tem področju večje in ugodnejše aranžmane. Zlasti so pri tem mišljeni skupni nastopi pri nekaterih domačih in tujih partnerjih, kar bo vsekakor ugodno vplivalo na poslovanje našega podjetja.

Marjan Kralj

Del nagrajencev, članov delovnega kolektiva tovarne električnih aparatov, ki so bili 19. t. m. nagrajeni za svoja desetletna dela v tovarni. Ze junija letos so v tovarni nagradili 18 delavcev z ročnimi urami »Helvetia« in s po enomesečnimi osebnimi dohodki. To pot pa so ob skromni slovesnosti nagradili še nadaljnjih 17 sodelavcev, ki že deset let prispevajo svoj delež k uspehom tovarne.

Velik odziv na seminarju

Tovarniški komite Zveze mladine Slovenije »Iskra« Kranj — Elektromehanika, je organiziral dvodnevni seminar, na katerem naj bi se mladina, ki še ne pozna dobro podjetja, seznanila s pravicami in dolžnostmi, ki jih ima kot član delovnega kolektiva. Seminar je bil določen za sredo, dne 6. decembra 1967, predavanja pa bi trajala skupno 8 ur.

Ze zlepa ni bil odziv mladine tako polnoštevilen kot tokrat. Mar je temu vzrok dobra organizacija, ali pa je mladina postala bolj zainteresirana za probleme in uspehe podjetja, saj je vse bolj čutili, da se zaveda pomembnosti sodelovanja.

Tov. Mitja Ančik je predaval o tovarniški zakonodaji, s katero mora biti seznanjen vsak član delovnega kolektiva. Ob dvehurnem poslušanju o razvoju tovarne od ustanovitve do danes ter tovarne danes v sklopu podjetja in njenem perspektivnem razvoju, je bilo čutili, da znatov. Stane Opara prikazati mladim, kako zanimivo je

lahko poslušati dobro prikazano temo. Da pa bi spoznali še vlogo mladega človeka v proizvodnji in sistem samoupravljanja, je tov. Alojz Svigelj s svojim predavanjem zainteresiral vse prisotne, da bodo lahko dobro opravljali funkcije, ki bi jih jim zaupala družba, kajti samoupravljanje in upravljanje je enoten proces boja delovnih lju, di, v katerem se zagotavlja demokratično sprejemanje samoupravnih odločitev in učinkovito ter disciplinirano izpolnjevanje delovnih nalog.

Predavanje tov. Pavla Gantarja o delu in vlogi družbene političnih organizacij in samoupravnih organov je pritegnilo zanimanje zlasti zato, ker je iz njega razvidno, da je treba v praksi v večji meri uveljaviti gledišča v tem, da se problemi vsakega delovnega kolektiva urejajo s silami samega kolektiva.

Zeleti je, da se taki in slični seminarji še organizirajo, ker so potrebni, in omogočajo mladim vsestransko pomoč pri vsakodnevem delu v kolektivu.

Razpisna komisija
ZDRUŽENEGA PODJETJA
ISKRA KRANJ

Organizacije: TOVARNE AVTOELEKTRIČNIH
IZDELKOV — NOVA GORICA

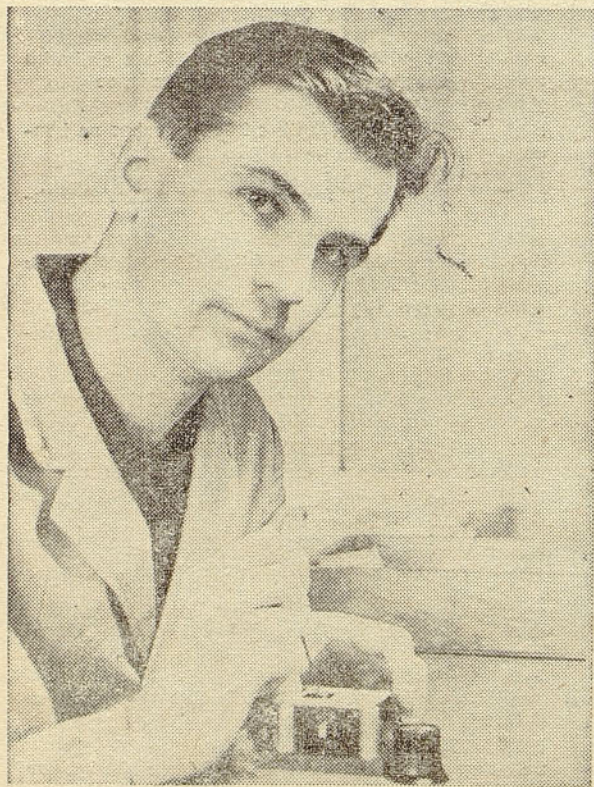
razpisuje delovno mesto

SEFA FINANČNEGA SEKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka strokovna izobrazba in 5-letna praksa
- srednja strokovna izobrazba in 10-letna praksa na sorodnih delovnih mestih.

Ponudbe z življenjepisom, opisom dela na dosedanjih delovnih mestih ter dokazila o zahtevani izobrazbi, sprejema razpisna komisija tovarne do 10. 1. 1968 v zaprti ovojnici z oznako »Razpis — šef finančnega sektorja«.

»Instrumenti« Otoče: Kontrola instrumentov BN X 1

Za in proti deljenemu delovnemu času

(Nadaljevanje s 4. strani) delovni dan povprečen Evropejec? Po normalnem spancu se naš povprečni Evropejec zbudi okrog 7. ure zjutraj. Če mora biti na delu okrog 9. ure, ima na voljo dve uri za opravljanje higienskih potreb, zaužitje solidnega zajtrka, ev. branje časopisa in odhod na delovno mesto. Po štirih urah aktivnega dela pride čas za obnovitev porabljenega energije v obliki ustreznega »lahkega« kosila — Angleži mu pravijo »lunch« (lanč) — ki zadoštuje do konca delovnega časa, oziroma do večerje ob približno 18. uri. Zatem — enourni počitek in odhod v mesto — če se mu seveda poljubi. Ob 22. uri zaužije mogoče še kakšen grizljaj pred spanjem, ki se prične tam med 23. in 24. uro. Takšen je urnik skozi petdnevni delovni teden, prosta sobota pa je

namenjena aktivni rekreaciji in osebnim »konjičkom«.

Kako se obnaša v istem času povprečni Jugoslovčan, menda ni treba razlagati — kakor tudi ne poveličevati povprečnega Evropejca, ki se mu v obstoječih razmerah ne moremo približati. Na poti so velikanske ovire, ki jih ne more premagati posameznik, temveč celotna družba s pomočjo preiščenih in revolucionarnih priprav in ukrepov, ki naj zagotovijo postopen prehod na sodobne koncepcije glede uravnarjanja delovnega dne. Vse spremembe, ki jih bo povzročil prehod na novi delovni urnik, imajo nedvomno svoje materialne posledice in pomenijo vsaj v začetni etapi pri mnogih zanesljivo znižanje življenjskega standarda. Da bodo v prvi vrsti močno prizadete zaposlene žene, ni treba posebej omenjati. V vrsti komplikacij — od prevoza na delo, prek otroškega varstva pa do zmanjšanih šans za dopolnilni zaslužek — zbledijo vse prednosti deljenega delovnega časa. Na žalost pa ni druge izbire: ali plavati s tokom, ali pa dopustiti, da nas reka napredka prej ali slej izvrtne na obale duhovne in materialne zaostalosti.

Družbene organizacije bodo morale zastaviti ves svoj vpliv in nemudno začeti s pripravami. Ne toliko z izpraševanjem in anketiranjem, ali smo za deljen delovni čas ali ne, temveč s konkretnimi predlogi in ukrepi, da se izvrši prehod na sodobni delovni čas ob čimmanjših negativnih posledicah za posameznika in družbo.

M. Ljubič

Tov. Slavko Košir, zaposlen v obratu ATN kot kontrolor poljskih telefonov: »V ISKRI delam že 19 let. Z delom sem zadovoljen, z OD pa ne tako! Zdrav sem — v 20 letih sem bil le dvakrat pri zdravniku.«

Marjan Kralj

Petdesetletne izkušnje

razvitejših evropskih narodov so narekovale uvedbo takšnega delovnega urnika, po katerem je delovni dan vsklajen z biološkim ritmom in delovnimi nalagami. Na podlagi vsestranskih analiz so prišli do spoznanja, da je to čas med 9. in 17. uro, ko je človek dejansko sposoben in pripravljen za aktivno delo. Kako si torej uravnava

Prilagoditev novim ...

(Nadaljevanje z 2. strani) kooperanti precej dohodka, ima zelo nizko akumulacijo. Tovarna izdeluje kvaliteten, vendar za sedanje tržne razmere nekoliko predrage spre-

jemnike. (V primerjavi s cevničnimi sprejemniki iste kvalitete na zahodnih tržiščih je cena sprejemnikov ISKRA ista, oz. celo nekoliko nižja!). Spričo nizke akumulativnosti in v sedanjem obdobju nasičenega trga s sprejemniki, bi morala do skrajnosti znižati proizvodne stroške, imeti brezhibno nabavno službo in v proizvodnem programu po akumulaciji ugodnejšo proizvodnjo s katero bi odklonila neugodna tržna obdobja. Prav tem dejstvom pa se tovarna ni dovolj posvetila. Njena nabava je bila pomanjkljiva — znani so številni zastoji v proizvodnji zaradi nepravilnih dobav od kooperatnov. Vzlic izrednim naporom delovnega kolektiva ob izredno nizkih osebnih dohodkih je bila organizacija dela precej pomanjkljiva.

Danes predvideva tovarna v Sežani precejšnjo izgubo, ki bo do konca leta še narasla, vzlic temu pa v sami tovarni ugotavljajo, da se bo izguba ob upoštevanju sanacijskega načrta lahko pokrila ob združenih naporih in pomoči celotnega podjetja in zlasti z dodatnim proizvodnim programom.

Če pogledamo navedbe v objavljenih dveh člankih v »Delu«, vidimo, da pisca načelno pravilno ugotavlja kritičen položaj tovarne poleg uvodnih misli, da je treba sprejeti dolgoročno odločitev o nadaljnjem poslovanju tovarne. S kasnejšim prikazovanjem le nekaterih faktorjev pa sta prikazala napačno analizo in s tem tudi napačne zaključke. Če bi novinarja preverila dobljene podatke še pri vodstvu ZP ISKRA, bi bil prikaz vzrokov sedanjega kritičnega položaja v tovarni precej drugačen.

Iskra na domačem ...

(Nadaljevanje s 1. strani) ustrezne propagande. Prodaja iz veleprodajnih skladišč prek maloprodajnih kapacitet je že zastavljena in daje dobre rezultate. Na podlagi preteklih izkušenj se namerava filiala močneje angažirati na področju servisne dejavnosti in jo povežovati z demonstracijskimi prikazi artiklov za široko rabo. V sodelovanju z vodstvom domače prodaje namerava filiala posvetiti posebno pozornost tekoči vzgoji prodajnih kadrov, tako tistih, ki so za prodajni pult, kakor tistih v »indirektni prodaji«; zlasti slednje bo potrebno pritegniti v neposredno operativno, ker sodobni način trgovine ne prenese »administrativcev«. Sejmi in gospodarske prireditve prehajajo vedno bolj v kompetence filial: tudi tej dejavnosti se bo morala filiala posvetiti s povečano aktivnostjo in javne nastope pripraviti s polno mero odgovornosti ter jih povežovati s finančnimi efekti.

Ljubljanska filiala je bila do sedaj zaradi bližine prodajne centrale v določenih ozirih na boljšem, v primerjavi z drugimi. Z bodočo reorganizacijo se bodo pogoji več ali manj izenačili. Namesto operativne podpore bo prešlo težišče prizadevanj in pomoči centralnega štaba na čim učinkovitejše organizacijske prijeme. Če bo prejela filiala zadostno pomoč tudi s te strani, bo odpravljenih polovica problemov, s katerimi se ubada v sedanjem prehodnem obdobju.

Združeno podjetje

ISKRA KRANJ

Organizacija: ORODJARNA v Ljubljani

išče NOVE SODELAVCE:

VODJO KONSTRUKCIJSKO TEHNOLOŠKEGA ODELKA

zahteve: dipl. ing. strojništva z 8 leti prakse na konstrukcijah serijskih orodij

VODJO RACUNOVODSTVA

zahteve: diplomirani ekonomist s 3-letno prakso ali diplomant I. stopnje s 5-letno prakso v računovodstvu

VODJO PRODAJE

zahteve: strojni tehnik s I. stopnjo ekonomske fakultete ali višje komercialne šole in z znanjem enega od svetovnih jezikov

2 KONSTRUKTORJA — PROJEKTANTA

zahteve: strojni tehnik s 6-letno prakso pri samostojnem konstruiranju serijskih orodij in naprav

VODJO SPLOŠNEGA SEKTORJA

zahteve: dipl. pravnik s 3-letno prakso; v njegov delokrog spadajo pravne zadeve, samoupravne, kadrovske in splošne zadeve

VODJO STROJNE DELAVNICE

zahteve: kovinarski poklic in delovodska šola s 5-letno prakso, od tega 3 leta na vodstvenem delovnem mestu

VODJO ROČNE DELAVNICE

zahteve: orodjar z delovodsko šolo in 5 let prakse, od tega 3 leta na vodstvenem delovnem mestu

GLAVNEGA TEHNOLOGA

zahteve: dipl. ing. strojništva s 5-letno prakso v tehnologiji

3 KONSTRUKTERJE ORODJA

zahteve: strojni tehnik s 4-letno prakso, od tega 2 leti na kompliciranih serijskih orodjih in napravah

2 TEHNOLOGA NORMIRCA

zahteve: strojni tehnik s 3-letno prakso v tehnologiji ali kovinarski poklic in delovodska šola in 3 leta dela v tehnologiji

VODJO KONTROLE

zahteve: izučen orodjar z delovodsko šolo in 5 let prakse

SKLADISCNKA

zahteve: izučen kovinarske stroke in ekonomska srednja šola z 2-letno prakso v materialnem poslovanju

LABORANTA — KONTROLORJA

zahteve: tehnik metalurgije s 4-letno prakso v metalurškem laboratoriju

OBRATNEGA ELEKTRICARJA

zahteve: izučen obratni električar z delovodsko šolo in 4-letno prakso v vzdrževanju strojev

TAJNICO

zahteve: višja administrativna šola z aktivnim znanjem nemškega jezika in korespondence

KONSTRUKTORJA II.

zahteve: strojni tehnik s 3-letno prakso na konstrukciji orodja

BLAGAJNIKA

zahteve: ekonomska srednja šola z 2-letno prakso

SKLADISCNKA ORODJA

zahteve: izučen v kovinski stroki s 3 leta prakse v stroki ali skladišču

LIKVIDATORJA FAKTUR

zahteve: ekonomska srednja šola — lahko začetnik

MATERIALNEGA KNJIGOVODJE

zahteve: dokončana osemletka in 3 leta prakse v materialnem knjigovodstvu

RAZPISOVALCA DELOVNIH NALOGOV

zahteve: končana osemletka in znanje strojepisja

VRATARJA — TELEFONISTA

3 SNAŽILKE

DELAVCA TEŽAKA

11 ROČNIH ORODJARJEV
zahteve: izučen orodjar s 6-letno prakso na zelo zahtevnih serijskih orodjih

7 ROČNIH ORODJARJEV

zahteve: izučen orodjar s 3-letno prakso na izdelovanju serijskih orodij

5 REZKALCEV

zahteve: izučen rezkalec s 5-letno prakso na orodjarskih strojih

Izveščki iz sklepov samoupravnih organov

ZDRUŽENO PODJETJE

SKLEPI 4. ZASEDANJA DS (7. 12. 1967)

● Na predlog upravnega odbora ZP delavski svet združenega podjetja sprejema naslednji sklep:

a) Dejavnost generalnega remonta se ne formira niti kot samostojen obrat niti kot obrat Orodjarne Ljubljana na industrijskem kompleksu ISKRE v Šiški.

b) Prekine naj se vsako nadaljnje investiranje po investicijskem programu za objekt št. 7 — Generalni remont. Predvidena in neizkoriščena sredstva naj se dodeli v koriščenje Orodjarne Ljubljana, ki so ji bila z restrikcijami zmanjšana prvotno predvidena sredstva za nabavo domače opreme.

c) V skladu s statutarnimi določili ZP ISKRA naj se prenese že dobavljena uvozna oprema na interesente v okviru ZP ISKRA z vsemi obveznostmi, ki izhajajo iz pogojev rekonstrukcije. Nerazdeljena oprema naj se odproda izven ZP ISKRA, prednostno za devizna sredstva.

č) Iztržek od tako odprodane opreme naj se prenese v koriščenje Orodjarne Ljubljana.

DS ZP je dodatno sprejel še naslednja dva sklepa:

d) Preden se odproda oprema izven ZP ISKRA, naj strokovne službe ZP še enkrat razpravljajo z zainteresiranimi tovarnami za morebiten odkup nekaterih strojev, zlasti stroja za brušenje vodil, in naj se pri tem najde ustrezna finančna konstrukcija.

e) DS ZP daje tudi soglasje na sklenitev pogodbe med ZP ISKRA in MASINOBIRO-JEM, Zagreb po kateri bo MASINOBIRO odprodal naše stroje. DS ZP pooblašča generalnega direktorja ZP tov. Vladimirja Logarja za podpis pogodb za odprodajo navedenih strojev.

Za izvajanje teh sklepov se zadolžujejo strokovne službe ZP ISKRA.

2. DS ZP sprejema poročilo o poslovanju združenega podjetja ISKRA KRANJ v času od 1. 1. do 30. 9. 1967 v obliki, kot je bil predložen, in poročilo o izvajanju sanacijskega načrta za 9 mesecev 1967. (Poročilo objavljeno v 45. številki glasila Iskra.)

● DS ZP pooblašča generalnega direktorja ZP ISKRA, da v letu 1968 organizira v okviru strokovnih služb ZP ustrezne organizacijske dopolnitve za marketing in razvojno dejavnost.

DS zadolžuje generalnega direktorja, da takoj začne s pripravami za organizacijsko dopolnitev v okviru strokovnih služb za marketing, pri čemer naj sodeluje tudi PSO.

Prav tako DS zadolžuje generalnega direktorja, da takoj začne s pripravami za organizacijsko dopolnitev za razvojno dejavnost v okviru strokovnih služb ZP. Pri tem naj sodelujejo tudi Zavod za avtomatizacijo in razvojni sektorji tovarn.

Generalni direktor ZP se pooblašča, da poskrbi za imenovanje odgovornih oseb za vodstvo in opravljanje teh dejavnosti.

Stroški, ki nastanejo v zvezi s to dopolnjeno organizacijo, bremenijo strokovnih strokovnih služb ZP.

● DS ZP sprejema na znanje informacijo glede osnov delovanja nadzorne službe in pooblastil generalnemu direktorju ZP v zvezi z zadolžitvami, sprejetimi na 3. zasedanju DS ZP dne 13. 9. 1967 pod št. 8.

Obravnava predloga aneksa k pogodbam o pravicah in dolžnostih organizacij v sestavu ZP ISKRA se preloži na eno izmed naslednjih sej, ko bodo vse organizacije dale svoje mnenje na ta predlog.

5. DS ZP sprejema informacijo o poteku izgradnje orodjarne in ugotavlja, da izgradnja poteka po predvidenem planu in da je možno formalno registrirati orodjarno kot organizacijo v sestavu ZP ISKRA.

Istočasno DS ZP sprejema akt o ustanovitvi Orodjarne kot organizacije v sestavu ZP ISKRA KRANJ, kot sledi:

1. Ime in sedež Orodjarne: Zdrženo podjetje ISKRA KRANJ — organizacija: Orodjarne, Ljubljana.

2. Predmet poslovanja:
a) proizvodnja vseh vrst orodij in naprav ter specialnih strojev za potrebe organizacij ZP ISKRA in za zunanje naročnike;

b) opravljanje storitev za potrebe organizacij v sestavu ZP ISKRA KRANJ in za zunanje naročnike, kot so: termična obdelava kovin, ročne in strojne storitve, izdelovanje konstrukcij ipd.

3. Ime in priimek direktorja Orodjarne: Regovec Milan, kot v. d.

4. Ime (firma) in sedež gospodarske organizacije, kateri pripada orodjarne: Zdrženo podjetje ISKRA KRANJ, industrija za elektromehanično, telekomunikacijsko, elektronsko, avtomatiko in elemente, Kranj je ustanovitelj Orodjarne kot organizacije v njegovem sestavu;

Odgovorne osebe v Orodjarne se zadolžujejo za uspešno poslovanje te organizacije in naj se jih pri tem ustrezno stimulira, da ne bi čez par let razpravljali o Orodjarne kot organizaciji, ki ustvarja izgubo.

● DS daje soglasje na sklenitev kooperacijske pogodbe med ZP ISKRO in VVB Elektroapparate Berlin z dne 13. 6. 1967.

Vse pravice in obveznosti iz te pogodbe nosijo organizacije, katere so pogodbo sprejele oz. njihovi delavski sveti (Elektromehanika, Aparati, Instrumenti, PSO).

● DS ZP daje soglasje na sklenitev pogodbe o kooperaciji in zastopstvu med firmo GOERZ ELECTRO G. m. b. H. Dunaj in PSO Ljubljana ter Tovarno električnih merilnih instrumentov. Otoče z dne 4. maja 1967.

Vse pravice in obveznosti iz te pogodbe nosita organizaciji, ki sta pogodbo sklenili (PSO, Instrumenti).

● DS ZP daje soglasje na sklep DS PSO z dne 31. 10. 1967 za registracijo njenega

zunanjetrgovinskega poslovanja, ki zajema:

- izvoz izdelkov in naprav proizvodnih organizacij v sestavu združenega podjetja in dopolnilnega asortimana,
- zastopanje tujih firm,
- sprejemanje blaga od tujih firm v konsignacijo,
- opravljanje investicijskih poslov v tujini;

in soglasje na sklep DS NO z dne 16. 11. 1967 za registracijo njenega zunanjetrgovinskega poslovanja, ki zajema:

- uvoz za sebe in za druge reprodukcijskega materiala vseh vrst, rezervnih delov, investicijske opreme, blaga široke potrošnje,
- sprejemanje blaga od tujih firm v konsignacijo in
- drugi uvozni posli za lastne potrebe, za potrebe ZP ISKRA in drugih organizacij.

Registracija zunanjetrgovinskega poslovanja Združenega podjetja ISKRA Kranj pa se spremeni tako, da se glasi: Zunanjetrgovinsko poslovanje podjetja je:

- izvoz blaga iz proizvodnje elektroindustrije za sebe in za druge,
- uvoz reprodukcijskega materiala vseh vrst, rezervnih delov, investicijske opreme in blaga široke potrošnje za sebe in za druge,
- opravljanje vseh zastopniških poslov za tuje firme,
- sprejemanje blaga od tujih firm v konsignacijo,
- izvajanje investicijskih del v tujini.

● DS ZP sprejema Pravila o organizaciji, poslovanju in upravljanju Počitniške skupnosti v ZP ISKRA v predlagani obliki.

● DS ZP potrjuje zagotovitev lastne udeležbe za obratna sredstva za rekonstrukcijo 22 obratov po Aneksu III.

● DS ZP soglasja z ustanovitvijo trgovinske družbe v Milanu s tem, da pravice in obveznosti pri ustanovitvi in poslovanju prepusti Prodajno-servisni organizaciji in Nabavni organizaciji.

Vsi eventualni dodatni stroški, ki bi nastali pri ustanovitvi te družbe, ne smejo bremeniti proizvodnih organizacij.

● DS ZP priporoča vsem organizacijam v sestavu ZP, da namesto novoletnih daril in čestitk namenijo sredstva za izgradnjo Onkološkega inštituta v Ljubljani.

APARATI

12. seje NO (14. 12. 1967.)

● UO zahteva, da analitska služba tovarne dostavi poročilo, zakaj tekoče ne analizira delovnih nalogov DE 600.

● UO je sprejel osnutek Pravilnika o štipendijah ZP ISKRE in predlaga DS tovarne, da o osnutku razpravlja in ga sprejme.

● Po razpravi o problematiki proizvodnega plana za leto 1968 je UO sklenil:

— da tovarna zaenkrat pušti delo invalidom,

— da v sedanji situaciji samoupravni organi še ne bodo razpravljali o odpustu delavcev,

— da bodo v I. kvartalu leta 1968 proste vse sobote,

— da bodo proizvodne naloge v Dobropolju razdelili na dnevne naloge z možnostjo določenega procenta presegega norm,

— UO zadolžuje vodstvo SP, da organizira masovni sestanek kolektiva in pooblašča direktorja za dovoljenje, da se sestanek skliče v delovnem času.

ELEKTROMECHANIKA

SKLEPI 22. SEJE UO (14. 12. 1967)

● Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo o izpolnitvi plana proizvodnje v novembru letos, po katerem je bil plan proizvodnje tovarne dosežen s 101,1%, v vrednosti 20.085.974 N din.

● Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo o realizaciji izvoza v novembru. V tem mesecu je bil plan izvoza tovarne dosežen s 116,87 odstotka, plan izvoza PSO za tovarno pa s 133,07%.

● Upravni odbor je obravnaval dve odprti vprašanji v zvezi s spremembo pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in sporoča delovnim enotam, ki so že dobile predloge za spremembo:

1. da pri osnovah za pridobitev dodatka na službena leta ni sprememb kot jih je predvidel upravni odbor.

V tej zvezi zadolžuje upravni odbor strokovne službe, da v prihodnjem letu na podlagi ustreznih analiz izdelajo predlog za spremembo.

2. da je sprejel predlog komisije za osebne dohode in ga daje v razpravo delovnim enotam za povišanje vrednosti kilometrine, in sicer za prevoženi kilometer z lastnim osebnim avtomobilom v službene namene od dvesto do 45 S din na 60 S din.

● Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo o porabljenih sredstvih za službena potovanja v 10 mesecih letošnjega leta, po katerem je skupaj za tovarno porabljenih 44.795,61 N din več sredstev kot je bilo za to obdobje planiranih, čeprav nekatere delovne enote niso porabile svoje kvote.

Pri planiranju sredstev za službena potovanja v prihodnjem letu je potrebno upoštevati, da je za nabavo materialov potrebnih vedno manj potovanj, da pa so se povečale potrebe po stikih z zunanjimi partnerji glede prodaje izdelkov.

DOPISUJTE V ISKRO

4 REZKALCE

zahteve: izučen rezkalec s 3-letno prakso na orodjarskih strojih

4 BRUSILCE

zahteve: izučen kovinarski poklic in 5 let prakse na profilno brusilnem ali navojnem brusilnem ali ostrobrusilnem ali koordinatnem brusilnem stroju

2 BRUSILCA

zahteve: izučen kovinarski poklic s 3-letno prakso na ploščinskem profilnem ali okroglem brusilnem stroju

2 STRUGARJA

zahteve: izučen kovinostrugar s 5-letno prakso na strugarskih delih

3 STRUGARJE

zahteve: izučen kovinostrugar s 3-letno prakso na strugarskih delih

2 SKOBLARJA

zahteve: izučen kovinarski poklic z 2-letno prakso na skobelnem stroju

SKOBLARJA za delo na oblikovnem skobelnem stroju

zahteve: izučen kovinarski poklic s 5-letno prakso na skobelnem stroju

VARILCA — KOVACA

zahteve: izučen varilec z 2-letno prakso.

Sprejeti delavci bodo morali opraviti poskusno delo. Vsi kandidati za navedena delovna mesta naj pošljejo svoje vloge do 25. 12. 1967 na naslov: ZP ISKRA KRANJ — Investicijska grupa za izgradnjo orodjarne Ljubljana, Stegne 3.

